

**BRNULA, P., KODYMOVÁ, P., R. MICHELOVÁ. MARIE KRAKEŠOVÁ:
PRIEKOPNÍČKA TEÓRIE SOCIÁLNEJ PRÁCE V ČESKOSLOVENSKU.
BRATISLAVA: IRIS – VYDAVATEĽSTVO A TLAČ, S.R.O., 2014.**

Autorský kolektív monografie tvorí autoři, kteří jsou sociálními pracovníky/sociálními pracovníci, a tak se, kromě jiných cílů, v textu odráží i snaha přispět — prostřednictvím zmapování a doložení historických kontextů rozvoje vědy sociální práce — k budování profesní identity. Autor a autorky realizovali historický výzkum spočívající v třídění, analýze, kritice a následné syntetizaci a interpretaci historických skutečností podložených prameny získanými z archivů (veřejných i soukromých) i vědeckých textů (monografií a rukopisů). Monografie byla, jak autoři podotýkají, symbolicky vydána v roce 2014, právě u příležitosti osmdesátého výročí vydání první vědecké monografie pro obor sociální práce v českém jazyce: Josef Krakeš — Marie Krakešová-Došková: Sociální případ. Praha: Organizace sociálních pracovníků, 1934. Marie Krakešová (1898–1979), která nesporně patří k významným osobnostem sociální práce v Československu, zasvětila svůj život této profesi i vědě. Kromě toho, že se starala o rozvoj sociální práce v její vědecké oblasti, stihla pracovat v praxi, přednášet studentům škol i lektorsky působit v dalším vzdělávání oboru sociální práce. Na základě své dlouholeté odborné činnosti formulovala Marie Krakešová vlastní teorii v sociální práci nazvanou Výchovně sociální terapie, již předcházelo vydávání vědeckých monografií (Sociální případ, 1934; Psychogenese sociálního případu, 1946), které se staly nedílnou vědomostní výbavou československých sociálních pracovníků/sociálních pracovníků. Stejným způsobem se M. Krakešová postarala o rozvoj tzv. „Sociálních klinik“, školských pracovišť odborné praxe v oblasti sociální práce.

První kapitola, jak naznačuje její název „Rozvoj profesionální sociální práce v době života Marie Krakešové“, je zasazena do historického kontextu národních dějin a pojednává o možnostech rozvoje profese sociální práce. Druhá „Život Marie Krakešové“ a třetí kapitola „Dílo Marie Krakešové v oblasti teorie a její historický přínos pro československou sociální práci“ přinášejí osobní historii Krakešové, konkrétně pohled na její osobní i profesní život, který byl vždy úzce spjatý s mnohaletou prací na rozvoji vlastní teorie umožňující sociální práci dostatečně reagovat na specifika domácí praxe. V čtvrté kapitole pak je čtenáři přiblížen „Odras díla Marie Krakešové v profesi československé sociální práce“ s akcentem na její historický přínos pro československou sociální práci. Monografii uzavírá rozbor významu díla této průkopnice pro současné teoretické koncepty sociální práce. Čtenářům tak je ve výsledku předložen text, který tvoří syntézu historických znalostí s možností komplexně nahlédnout na její činnost a dílo, jeho odraz v praxi československé sociální práce i dedukci toho, nakolik je teorie M. Krakešové použitelná v současnosti.

Kniha autorského kolektivu zcela nepochybně vyplňuje mezeru na našem knižním trhu, kde dosud taková publikace, určena sociálním pracovníkům, studentům sociální práce i těm, kteří již v nesčetné škále odborností působících v sociální oblasti, chyběla.

Místo závěru využiji reakci Jana Králíka, rodinného přítele manželů Krakešových a kronikáře města Toušeň: „Pro památku RNDr. Marie Krakešové znamená tato kniha

rehabilitaci, uznání a poděkování, zařazení do kontextů, ze kterých byly její práce o ona sama vytrženy, návrat a zadostiučinění.“

Mohu tedy konstatovat, že knihu autorského kolektivu považuji za přínosnou, srozumitelně a přehledně napsanou a čtenářům ji doporučuji.

Radek Suda